

Verdiskapning fra laksefisket i elvene

For turistene er opplevelsen av natur og aktiviteter svært avgjørende for valg av Norge som feriemål. Fisketurisme utgjør en viktig del av dette naturbaserte reiselivet, og sportsfiskere er villige til å betale godt for fiske etter villaks. Norge har med sine mange villaksstammer et unikt fortrinn i reiselivssammenheng. Inntektene fra laksefisket styrker arbeidsplassene på gårdsbrukene, og gir betydelige ringvirkninger i form av sysselsetting og opprettholdelse av bosetting i distriktene. Fisketurisme etter villaks er basert på lokalt eierskap og kan ikke børsnoteres eller flyttes til Oslo. Det er årlig omlag 100.000 sportsfiskere i lakseelvene våre, og disse har de senere år bidratt til en omsetning på anslagsvis 1,2 mrd. kroner pr. år.

Det er gjort relativt få inngående undersøkelser av den reelle verdiskapningen av elvefisket etter laks i Norge, men de viser alle at laksefisket gir betydelige økonomiske ringvirkninger i lokalmiljøet. Det er viktig også å understreke at denne verdiskapningen grad går hånd i hånd med et gjennomgående godt tilbud om laksefiske til allmennheten og kun i enkelte tilfeller baserer seg på eksklusive og ekskluderende fisketilbud.

Her refereres noen tall fra noen få vassdrag.

Mandalselva

Inntil for få år siden var verdiskapningen som følge av sporstfiske knapt tilstede i dette vassdraget som følge av en nær fraværende laksestamme som følge av sur nedbør. Kalkingen har gitt en sterk oppgang i laksebestanden og fiskerne er kommet tilbake til elva.

NINA har gjennomført et studie for bl.a. å avdekke pengeforbruk lokalt fra sportsfiskere i Mandalselva. Oppsummeringen i tabellen nedenfor viser forbruk i 2000 fordelt på fiskere med ulik geografisk tilknytning.

Når en har et godt bilde av antall solgte fiskekort gir dette et rimelig godt grunnlag for å anslå det totale forbruket til fiskerne med følge. Med dette utgangspunkt var det totale forbruket **ca 5,5 mill i 2001. Tar en med salget av fiskekort på ca 1 mill., kommer den totale omsetningen fra fisket opp i om lag 6,5 mill.**

Ulike segmenters gjennomsnittlige forbruk av varer og tjenester i 2000 pr. fisker (NOK 2000).

	Overnatting og servering	Transport	Varer	Roer/klepper	Fiskeutstyr	Andre varer og tjenester	Totalt
Regionale	157	28	323	6	107	43	664
Norske Turister	1203	112	1254	70	260	194	3093
Utenlandske Turister	1646	384	1135	142	294	302	3903

Ringvirkninger av laksefisket i Lærdal

Under er et utdrag av en økonomisk vurdering foretatt av Norsk Villakssenter i Lærdal.

Det en veit om de økonomiske ringvirkningene av laksefisket i Lærdal er:

1. Førstehåndsverdien til elveeierne var i 1995 4,2 mill kroner
2. Fra elveeierlaget ble det opplyst at det er omlag 3500 fiskere her hvert år
3. Det er bygd opp overnattingskapasitet til å ta vare på fiskerne.

En oversikt over overnattingssteder og personale knyttet til disse er gitt i tabellen under.

Stad	Overnatting	Servering	Klepparar	Anna stab
Stødno	2 hytter	Nei	Nei	?
Øye	På garden	Ja	1	?
Hunderi/Molde	Moldebo	Ja	4	5-6
Hauge	Eige hus på garden	Ja	Nei	?
Eri	Hytte	Ja	1-2	?
Brooks	Eige hus			
Per Haug	Eiga hytte	Ja	Nei	?
Bø	Hytte	Nei	Nei	Nei
Buggehytta	Hytte	Ja		1
Øvre Lysne	Eigen stad	Ja	3	7
Fasmer-hytta	Eiga hytte	Nei	Nei	Nei
Henjum	Hytte	Nei	Nei	Nei
Sælthun	2 hytte/hus	Nei	Nei	Nei
Nedrehegg	Hytte	Nei	Nei	Nei
Tokvam	Hytte	Nei	Nei	Nei
Husum	Hotell	Ja	Nei	Nei
Lindstrøm	Hytte/hotell	Ja	Nei	Nei
Rumohr	Hus	Ja	Nei	Nei
Totalt			9-10	13-14

Når det gjelder fiskerne sitt forbruk når de er i Lærdal har en ingen sikre tall. Det en vet fra andre granskinger bl.a. i Audna er at tilreisende fiskere i gjennomsnitt brukte 749 kroner pr. dag, i 10 skotske lakseelver varierte forbruket mellom 220 og 1650 kroner pr. dag. Dette er tall tilbake frå 1989 og må oppjusteres mht prisstigning i perioden for å kunne benyttes på dagens forbruk i Lærdal.

Det en vet om fiskerne i Lærdal er at de i hovedsak er tilreisende. Ofte er det bedrifter som leier fisket, og har med seg gjester. Ut frå tallene over kan en forvente at forbruket pr. fisker ligger nær maksimumssummene vist til i andre granskinger. Elva er svært ettertraktet og de fleste fiskerne er der i flere dager. For ikke å ta for hardt i kan en anta at gjennomsnittet ligger på to dager. 3.500 fiskere i to dager gir 7.000 fiskerdøgn. **Et gjennomsnittlig forbruk på 1.000 kroner pr. dag pr. fisker tilsvarer derfor en omsetning på 7.000.000 kroner. Sammen med førstehåndsverdien av fisket (fiskekortsalg) blir den totale omsetningen nær 12 millioner kroner i Lærdal** (tilsvarer ca 10% av kommunebudsjettet i Lærdal).

Klipp....

Under er noen få utdrag med vurderinger av tall fra andre vassdrag.

- I Verdalselva legger fiskerne igjen oppimot 20 millioner kroner årlig i lokalsamfunnet som følge av laksefiske.
- I to av Namsenkommunene, Grong og Overhalla, bidrar lokal sysselsettingseffekt som følge av laksefiske til over 50 årsverk .
- Beregningene for Namsen (Nabovassdrag til Vefsna) der det er over 50 årsverk direkte knyttet til laksefisket og en omsetning på mellom 50-70 millioner kroner tilsier at en fullt restituert Vefsna (infisert av *Gyrodactylus salaris*) har et potensiale på en omsetning i størrelsesorden 50 millioner kroner dersom samme drift som Namsen legges til grunn.
- Rettighetshaverne i Altaelva får inn 7 mill. kroner som følge av laksefiske, dette gir dem 9 årsverk. I tillegg kommer ringvirkninger for lokalsamfunnet gjennom salg av andre varer og tjenester.
- De direkte og indirekte økonomiske ringvirkningene av laksefisket i Bjerkreimselva er beregnet til å ligge mellom 8 – 10 millioner kroner årlig. Dette er oppnådd gjennom få år etter at vassdraget ble kalket og laksebestanden bygget opp igjen.